

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv
Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

19. Cangoximæ primorum Christi fortitudo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

cari. Deinde Cangoximæ pœna capitis edixit, ne quis legem auitam Iaponiæ, noua lege mutaret, ab Europæis Bonziis allata. Hinc omnes Apostoli conatus, & sudati haecen labores ad subigendum fidei id solum, prope subito conciderunt, illa ordinum omnium ardens frequentia, ad concionantem in compitis, & ad disputantem cum Bonziis audiendum, metu ac minis fracta longè diffisiit, solus cum sociis, angustia in casa desertus mansit.

19 At è contrario quorum iam Deus corda tetigerat, & corroborerat baptismi vis potens; vnde alij abiici, inde ipsi assurgere & quanto pauciores, (nam pauci supra centum erant) tantò electionis suæ gratiam singularem rueri audentiū; sistere se Xauerio fortiter, accinctos ad exilia, & mortem pro defensione fidei quam erant professi. Hos vero ipse, ut consueverat, maiorem in noua fundanda Christianitate virtutis ducere, quā multitudinis rationem; virgere semper ad ulteriora; vsu Christianorum operum exercere; statis quotidie horis apud se cogere, recenti aliquo de religione ac moribus documento fakturus doctiores. Qua etiam ex causa, selectas è saecis literis paginas, illorum temporibus aptiores, suas item quasdam scriptiones pias, Iaponicè vertit, ac nominatum de vita Redemptoris historiam integrum, de qua confessibus singulis unum, aut alterum mysterium explicans, ea commotione interioris hominis, & diuini amoris excipiebat ab sancto fortique auditore, ut plausum loco, lacrimas ederet, tam altis demum, & firmis radicibus, prima hæc Christi germina hædere, ut manu cultoris multos per annos carentia, retinuerint constanter vigorem à sancto patre olim sibi ingenitum, creuerintque perinde accessionibus virtutum, ut si eius præsentis magisterio colerentur. Ac poterat quidem, pusillo gregi Paulus à sancta fide, multum gratia, qua valebat, & incitamento imitandi prodesse & mandarat vir sanctus, curas ab eo in illum intendi. Sed is sexto vix mense extinctus est, ac Deo placuit, virtuti eius eximiae debita præmia diutius non differre: magno desiderio, & fletu prosecuti sunt Xauerium abeuntem, sui neophyti summisque magistro optimo, & profecto instas egerat gratias, quod tantis suis periculis, & ærumnis, altero ex orbe, solem sibi vera salutis intulisset, alioqui omnino perituri, iamque in exitium æternum ruerentibus.

20 Ineunte Septembri, duobus cum sociis, Cangoxima exiit, anno 1550. & quod exhaustis laboribus malignè is ager responderat, Echandoni benignitas diuina fuit hos illi sudores reponere, præter omnem fortassis expectationem. Eius nomen, & gesta latè circum effusa in arcem peruererant octauo decimo milliari Cangoxima sciam; imminebat arx gesta, via quæ Firandumitur, quo & ipse rendebat; principi suberat, regis Sauxumæ clienti: sed quamquam externus, sed tamen notissimus aduenit, inquit ab indigenis quibusdam humanissima vi in eam inducitur. Est hæc rupes ad stuporem opus, si quod aliud usquam orbetoto usendum, & iure censendum in mundi miraculis. Quicquid locis potest ad defensio-

Cangoximæ
primorum
Christi for-
titudo.